

Päiväys
24.09.2025

Diaarinumerot
766/03.04.04.04.19/2024
826/03.04.04.04.19/2024

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

24.9.2025

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **1.10.2025**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 24.9.2025 nro 1162/2025, valitukset ympäristölupa-asiassa, koskien ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaista ympäristölupaa ulkona sijaitsevaan moottoriurheilutoimintaan kiinteistöille, Jyväskylä.

Luvan hakija

Toyota Gazoo Racing World Rally Team Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **24.9.2025 – 31.10.2025** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **31.10.2025**.

24.09.2025

Dnro 766/03.04.04.04.19/2024
826/03.04.04.04.19/2024**Asia**

Valitukset ympäristölupa-asiassa

Valittajat

1. [REDACTED]
2. Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry

Luvan hakija

Toyota Gazoo Racing World Rally Team Oy

Päätös, josta valitetaan

Jyväskylän rakennus- ja ympäristölautakunta 13.5.2024 (7.5.2024 § 20)

Jyväskylän kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt Toyota Gazoo Racing World Rally Team Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan ulkona sijaitsevaan moottoriurheilurata-toimintaan Jyväskylän kaupungin Jyväskylän kylään HB-Survo (179-401-5-232) ja Survo (179-401-5-233) tiloille. Ympäristölupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti ja seuraavin lupamääräyksin:

Lupamääräykset

Toiminta

1. Moottoriurheilurataa saa käyttää harjoitteluun ja testaamiseen hakemuksen mukaisilla moottoriajoneuvoilla ympärivuotisesti arkisin (ma-pe) klo 7–18. Vuosittain toimintaa saa olla enintään kuutena viikonloppuna (la-su) klo 8–16. Juhlapyhinä radan käyttö on kielletty.
2. Moottoriurheiluradalla (asfaltti- ja sorarata) saa ajaa yksi ralliauto tai korkeintaan 5 siviiliautoa kerrallaan. Rataa saa käyttää vain hakijan erikseen valtuuttamat henkilöt.
3. Alueella tulee olla helposti havaittavassa paikassa taulu, josta käy ilmi radan aukioloajat ja sallitut ajoneuvot, toiminnanharjoittajan nimi ja toiminnasta

vastaavan yhteystiedot. Myös hätänumero ja moottoriradan osoite tai opastustiedot alueelle on oltava taulussa. Radan käyttöohjeet ja säännöt on asetettava kaikkien nähtäville. Asiattomien pääsy rata-alueelle tulee estää aitaamalla alue.

Radan rakentaminen ja hulevesien johtaminen

4. Rataa rajaavan aidan ja puron väliin on jätettävä vähintään 10 metriä ja soraradan ja lähteen väliin 13 metriä leveä luonnontilainen vyöhyke, jolta ei saa poistaa puustoa, pintamaita tai tehdä kaivua. Ennen rakentamiseen ryhtymistä on luvanhaltijan tarkistettava puolueettoman asiantuntijan toimesta liito-oravan ja viitasammakon esiintyminen moottorirata-alueella (aidattu alue). Tarkistus selvitys tulee toimittaa luvanvalvojalle tiedoksi ennen radan rakentamisen alkamista. Mikäli alueelta löytyy luonnonsuojelulain 49 §:n tarkoittama liito-oravan tai viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalue, voidaan ratasuunnitelmiin vaatia muutoksia.

5. Radan rakentamisessa tulee käyttää vain puhtaita ja ominaisuuksiltaan pohjavesialueelle soveltuvia maa-aineksia. Leikkauksia ei saa ulottaa hakemuksessa esitettyä lähemmäksi havaittua ylintä pohjavesipintaa. Rakentamisen yhteydessä tulee huolehtia, ettei leikkauksia uloteta ylimmän havaitun pohjavesipinnan alapuolelle.

6. Asfalttirata sekä pysäköinti- ja varikkoalue on päällystettävä vähintään AB-luokan luokan asfaltilla.

7. Vesiallas (vesihauta) tulee rakentaa vastineessa esitetyn rakennepiirroksen mukaisesti bentoniittimattosuojausta käyttäen siten, ettei vesi altaassa seisoessaan pääse hallitsemattomasti leviämään ympäristöön. Altaan vesi tulee tyhjentää asfaltoidun testiradan kanssa samaan hulevesijärjestelmään ja johtaa ympäristöön öljynerottimen kautta.

8. Asfalttiradalta sekä pysäköinti- ja varikkoalueelta hulevedet on ohjattava hakemuksen mukaisesti riittävän paksulla ja tiiviillä moreenimaakerroksella suojattuja ojia pitkin hiekan- ja 1-luokan öljynerottimen sekä sulkuventtiilillä varustetun näytteenottokaivon kautta maastoon siten, etteivät ne aiheuta pohja- tai pintavesien pilaantumista. Öljynerotin tulee varustaa hälyttimellä, josta hälytys ohjautuu ympärivuorokautisen valvonnan alaiseen paikkaan. Vesienkäsittelyrakenteet on oltava valmiina ennen kuin moottoriturheiluradalla ajaminen alkaa.

9. Rakentamisessa tulee noudattaa Fingrid Oyj:n lausunnossa esittämiä suojaetäisyysvaatimuksia ja lisäksi tulee huomioida muut lausunnossa esitetyt rakentamisturvallisuuteen ja vesienjohtamiseen liittyvät ohjeet ja vaatimukset.

Päästöt ilmaan

10. Soraradalla pölyämistä on estettävä tarvittaessa esim. kastelemalla niin, ettei pölyä haitallisessa määrin leviä alueen ulkopuolelle. Pölyntorjuntaan ei saa käyttää pohjavedelle haitallisia kemikaaleja.

11. Alueilla, joilla asutaan, on loma-asutusta tai oleskellaan, eivät toiminnasta kokonaisuudessaan aiheutuvat hiukkaspäästöt saa ylittää hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta (79/2017) annettua raja-arvoa $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (24 tunnin keskiarvo).

Melu ja tärinä

12. Radan toiminnasta aiheutuva melu (L_{Aeq}) ei saa ylittää päiväaikaan klo 7–18 asuinkiinteistöjen pihalla melutasoa 55 dB eikä loma-asuntojen pihalla melutasoa 45 dB. Toiminnasta aiheutuva hetkellinen enimmäismelutaso (L_{AFmax}) saa olla asuinkiinteistöjen pihalla enintään 60 dB ja loma-asuntojen pihalla enintään 55 dB.

13. Ennen toiminnan aloittamista on alueen itäreunalle tehtävä hakemuksessa esitetyn mukainen vähintään 4 metriä korkea meluvalli.

Jätteet ja vaaralliset jätteet

14. Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet on varastoitava lukittavassa huoltorakennuksessa kemikaaleja kestäväällä lattiapinnoitteella suojatussa tilassa suoja-altaassa siten, että vuototapauksissa jätteet saadaan kerättyä talteen. Suoja-allas tulee mitoittaa suurimman nestemäisen jätemäärän mukaisesti. Jätteiden laadut tulee ilmetä niiden varastointipakkauksesta. Erilaatuisia vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään. Vaarallisten jätteiden määristä ja niiden eteenpäin toimittamisesta on pidettävä kirjaa. Vaaralliset jätteet on toimitettava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa vaarallisten jätteiden vastaanottoon luvan saaneeseen vastaanottopaikkaan.

15. Toiminta on suunniteltava niin, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän ja että syntyvät jätteet uudelleen käytetään, kierrätetään tai hyödynnetään mahdollisimman suurelta osin. Kaikki teknisesti ja taloudellisesti hyödynnettävissä oleva jäte kuten paperi-, pahvi-, puu- metalli- ja biojäte on lajiteltava ja toimitettava asianmukaisesti hyödynnettäväksi.

16. Jätteet on varastoitava ja käsiteltävä kiinteistöllä niin, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, terveyshaittaa, maaperän, pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle tai naapureille.

Päästöt vesiin ja viemäriin

17. Kaikki autojen huolto, pesu ja tankkaus on tehtävä ja kemikaalit, polttoaineet sekä öljyt varastoitava lukittavassa tilassa, jossa lattia on pinnoitettu vettä ja toiminnassa käytettäviä kemikaaleja, öljyjä ja polttonesteitä kestäväällä pinnoitteella. Huolto, tankkaus ja kemikaalien varastointi tulee tehdä pesutilasta erilleen rajatussa tilassa.

18. Sisätilassa varastoitavat polttoaineet, öljyt ja muut kemikaalit on sijoitettava isoimman varastoitavan kemikaalisäiliön mukaan mitoitettuun suoja-altaaseen asianmukaisesti merkittyihin ja suljettuihin astioihin siten, että niiden keskenään reagoiminen estyy. Rakennuksen sisällä saa varastoida

polttoaineita kerrallaan enintään 50 litraa. Kerrallaan varastoitavien kemikaalien ja polttoaineiden määrä tulee pitää mahdollisimman pienenä.

19. Pesupaikan ja huoltotilan jätevedet tulee johtaa 1-luokan öljynerottimen kautta viemäriverkostoon. Öljynerotin on varustettava hälyttimellä, josta hälytys ohjautuu ympärivuorokautisen valvonnan alaiseen paikkaan.

20. Autojen tankkaus tulee tehdä valvotusti huoltorakennuksen sisällä. Tankkauslaitteisto on varustettava ylitäytönestimellä ja tankkauspaikalle on varattava imeytysainetta. Alueella ei saa käyttää öljyä vuotavia autoja ja kaikki radalla ajavat ajoneuvot on tarkistettava mahdollisten vuotojen varalta ennen radalle menoa.

21. Öljy- ja kemikaalivahinkojen varalta radanvarrella, varikko- ja pysäköintialueella sekä huoltorakennuksessa tulee olla riittävästi imeytysainetta. Lisäksi alueelle on varattava riittävästi alkusammutuskalustoa sekä kalustoa mahdollisten kemikaalivuotojen ja sammutusvesien keräilyyn. Mahdollisesta öljyonnettomuudesta on ilmoitettava välittömästi Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja luvan valvojalle sekä ryhdyttävä välittömästi öljyntorjuntatoimenpiteisiin. Öljyllä likaantunut maa ja imeytysaine sekä muut öljyiset jätteet toimitetaan välittömästi niiden poistamisen jälkeen vaarallisten jätteiden vastaanottoluvan saaneeseen paikkaan.

Tarkkailu

22. Ilmanlaadun mittaukset tulee valvontaviranomaisen määräyksestä suorittaa, mikäli toiminnasta aiheutuvasta pölyämisestä toistuvasti valitetaan ja on perusteltu syy epäillä ohjearvojen ylittymistä.

23. Radan ajotoiminnasta aiheutuva melutaso on mitattava joka kolmas vuosi lähimmältä vakituisesti asutulta kiinteistöltä (itäpuolella) sekä lähimmältä lomakiinteistöltä. Ensimmäinen mittaus on tehtävä ensimmäisenä toimintavuotena normaalin ralliautojen testaustoiminnan ollessa käynnissä. Mittauksia on tehtävä valvontaviranomaisen määräyksestä myös muilla alueilla, mikäli melusta valitetaan ja on perusteltu syy epäillä melun ohjearvojen ylittymistä.

24. Mittaukset on teetettävä ulkopuolisella asiantuntijalla ja ne on suoritettava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 ”Ympäristömelun mittaaminen” mukaisesti normaalissa toiminnassa. Lisäksi raporttiin on liitettävä kartta, josta käy ilmi mittauspiste, melulähteiden ja melusteiden sijainnit ja hetkellinen maksimelutaso. Mittaustulokset ja –raportti on toimitettava Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluttua mittausten suorittamisesta.

25. Mikäli mittaustulokset osoittavat melutason ohjearvojen tai hetkellisen maksimimelutason ylittyvän toiminnan takia asumiseen tai loma-asumiseen käytettävillä alueilla, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin toiminnasta aiheutuvan melutason alentamiseksi esim. rata-alueen rakenteellisia suojauksia lisäämällä ja esitettävä melumittausraportissa

toimenpiteet, joilla melutasojen ohjearvot alitetaan lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

26. Öljynerotuskaivojen toimintaa on seurattava ja niitä on huollettava säännöllisesti. Huoltotoimista on pidettävä kirjaa. Öljynerotuskaivo on tyhjennettävä tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

27. Öljynerotuskaivoista lähtevän veden laatu on tutkittava kerran vuodessa syksyllä öljynerotuskaivojen jälkeisistä näytteenottoaivoista otettavilla näytteillä. Näytteistä on tutkittava pH, sähkönjohtavuus, kiintoaine, öljyhiilivetyjakeet (>C10-C40), BTEX- yhdisteet (bentseeni, tolueni, etyylibentseeni, ksyleenit) sekä oksygenaattien (MTBE, TAME, ETBE, TAEE) ja naftaleenin pitoisuus.

28. Pohjaveden pinnan korkeus on mitattava pohjavesiputkista PV15, PV16 ja PV 17 ennen kuin rakentaminen alkaa. Pohjaveden laatua on tarkkailtava kaksi kertaa vuodessa (kevällä ja syksyllä) viidestä alueelle asennetusta pohjaveden havaintoputkesta (PVP15, PVP16 ja PVP17, ELY HP LIN2 sekä GTK19-22). Näytteistä on tutkittava pH, sähkönjohtavuus, kiintoaine ja raskasmetallit (Cu, Ni, Zn, Cr), öljyhiilivetyjakeet (>C10-C40), BTEX- yhdisteet (bentseeni, tolueni, etyylibentseeni, ksyleenit) sekä oksygenaattien (MTBE, TAME, ETBE, TAEE) ja naftaleenin pitoisuus. Ensimmäinen näyte on otettava ennen kuin testirata-alueen rakentaminen aloitetaan ja sen jälkeen vuosittain.

29. Raportti pohjavesiputkista ja öljynerotuskaivojen jälkeisestä näytteenottoaivosta otettujen näytteiden analyysituloksista tulee toimittaa heti niiden valmistuttua valvontaviranomaiselle ja Keski-Suomen ELY-keskukseen. Raportin tulee sisältää tarkkailun tulokset, sanallinen selitys tulosten merkityksestä ja arvio toiminnan vaikutuksesta pinta- ja pohjaveden laatuun.

Kirjanpito ja raportointi

30. Luvan haltijan on nimettävä radan toiminnasta ja valvonnasta vastaava henkilö, joka on selvillä ympäristölupapäätöksestä ja sen määräyksistä. Vastuuhenkilön yhteystiedot on ilmoitettava luvanvalvojalle.

31. Luvanhaltijan tulee laatia radan käyttäjille toimintaohjeet onnettomuus- ja poikkeustilanteita varten. Lisäksi tulee laatia Fingrid Oyj:n lausunnon mukaiset ohjeet voimajohtolinjan huomioimiseksi rakentamisen aikana ja antaa ohjeet tiedoksi kaikille alueen rakentajille ennen kuin rakentaminen alueella alkaa. Toimintaohjeet tulee toimittaa tiedoksi luvan valvojalle. Radan toiminnasta vastaavan henkilön tulee huolehtia, että ohjeet ovat kaikkien radan käyttäjien tiedossa.

32. Toiminnan olennaisesta muuttumisesta, toiminnan lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä toiminnoista tulee toimittaa valvontaviranomaiselle vähintään kolme kuukautta ennen toiminnan

lopettamista. Suunnitelmasta tulee ilmetä ainakin tieto maaperän tilasta (mittaus- tai analyysitulokset haitta-aineiden pitoisuuksista alueella), suunnitelma rakenteiden ja rakennusten purkamisesta ja arvio purkamisesta muodostuvista jätteistä ja niiden toimituskohteista sekä arvio ympäristövaikutusten jälkitarkkailutarpeesta.

33. Luvanhaltijan on sovittava erikseen Fingrid Oyj:n kanssa voimajohtolinjan takia tarpeellisista rakentamiseen liittyvistä ilmoituksista ja kartoituksista.

34. Luvanhaltijan on pidettävä kirjaa radan toiminnasta. Kirjanpidon tulee sisältää:

- toteutuneet ajopäivät (lkm., ajankohdat), ajoneuvolaji
- vuoden aikana toiminnasta syntyvät jätteet (jättekoodi), niiden määrä, laatu ja toimituspaikka
- tiedot tehdyistä melu- ja ilmanlaatumittauksista sekä hulevesi- ja pohjavesitarkkailusta, sekä öljynerottimen tarkkailusta
- tiedot tehdyistä pölyntorjuntatoimista ajankohtineen
- toiminnassa tapahtuneet poikkeukselliset tilanteet (onnettomuus- ja häiriötilanteet) ja niiden takia suoritettavat toimenpiteet
- tiedot toiminnanharjoittajille vuoden aikana tulleista toimintaa koskevista valituksista

Kirjanpitoon perustuva vuosiraportti on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä YLVA-tietojärjestelmään sekä luvan valvojalle. Vuosiraportin perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään kuuden vuoden ajan ja pyydettyä esitettävä valvontaviranomaiselle.

35. Häiriötilanteista tai muista poikkeavista tapahtumista tai onnettomuuksista, joista voi aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle tulee ilmoittaa välittömästi luvan valvojalle ja ryhtyä heti asianmukaisiin toimiin vahinkojen torjumiseksi tai tapahtuman toistumisen ehkäisemiseksi.

36. Toiminnanharjoittajan on seurattava moottoriurheilurata-toiminnan parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja parhaiden käyttökelpoisten käytäntöjen kehitystä. Toiminnassa tulee mahdollisimman tehokkaasti hyödyntää ja soveltaa tällaisia tekniikoita ja käytäntöjä.

Päätöksen perusteluja

Kyseessä on uusi moottoriurheilurata, joka sijoittuu Lintumäen 1E-luokan pohjavesialueelle (0917951), pääosin entiselle maa-ainestenottoalueelle. Sijoittumisalue ei ole siten kaikilta osin enää luonnontilainen. Rata ei näy lähimmille asuin- tai lomakiinteistöille ympäröivien maastonmuotojen takia.

Moottoriurheilurataa käytetään pääsääntöisesti testaustoimintaan ja sillä ajaa kerrallaan enintään yksi ralliauto. Kyseisellä radalla ei järjestetä kilpailuja ja

sitä saa käyttää vain rajattu joukko kuljettajia. Radalla ajo ei ole päivittäistä. Siksi onnettomuuden riski ja siten myös maaperää ja pohjavettä mahdollisesti pilaavien polttoainevuotojen todennäköisyys on tavanomaisia kilparatoja pienempi. Kaikki pohjavedelle haitallisten aineiden varastointi ja käsittely tapahtuu sisätiloissa, joista haitta-aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on rakenteellisin ratkaisuin estetty. Lisäksi radan rakentamisen ja käytön aikaisella tarkkailulla sekä onnettomuustilanteisiin ennalta varautumalla voidaan pohjaveden pilaantumiskilpailu minimoida. Ajotoiminta on valvottua, joten polttoaine- tai öljyvudot ovat nopeasti havaittavissa ja torjuttavissa. Kun otetaan huomioon haetun toiminnan laajuus, luonne, hakijan pohjavesiolosuhteista, pohjaveden suojaamisesta ja onnettomuustilanteisiin varautumisesta esittämä selvitys, sekä ympäristöluvan pohjavesien suojaamista koskevat määräykset, lautakunta katsoo, ettei toiminnasta ennalta arvioiden aiheutu ympäristönsuojelulain 17 §:ssä tarkoitettua pohjaveden pilaamiskielon vastaista seurausta tai ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua vedenhankinnan vaarantumista toiminnan vaikutusalueella. Etäisyydet ja pohjaveden virtaussuunta suhteessa lähimpiin kaivoihin huomioon ottaen toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheutu kaivovesille niiden laatuun tai kaivojen antoisuuteen liittyvää vahinkoa tai muutoksia, joita ei varotoimenpitein ja lupamääräyksin pystytä torjumaan.

Alueella ei ole asemakaavaa, joten toimintaa ei ole sijoitettu asemakaavan vastaisesti. Alueen yleiskaavoitus on vielä kesken, mutta moottoriurheiluradan sijoittuminen alueelle ei vaikeuta valmisteilla olevan yleiskaavan toteutumista, koska moottoriurheilurata on osa teknologiakeskushanketta, jota varten yleiskaava laaditaan.

--- Tehdyn luontoselvityksen ja ympäristönsuojeluviranomaisella muutoin käytettävissä olevan tiedon perusteella rata-alueelta tai sen läheisyydestä ei ole tiedossa luonnonsuojelualueita, luonnonsuojelulain tarkoittamia suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja ja niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Suunnitelma-alueen länsipuoliseen puroon ja sen monimuotoisuuden kannalta tärkeään lähiympäristöön ja alueella olevaan lähteeseen jää riittävä suojaetäisyys eikä toiminnasta voida katsoa aiheutuvan riskiä purolle tai lähteelle.

Lautakunta katsoo, että toiminnasta ei sen luonne, lupamääräykset, saadut selvitykset, suojaetäisyydet asutukseen ja vesistöön huomioiden aiheudu terveyshaittaa, kohtuutonta räsitystä naapureille, yleisen viihtyvyyden merkittävää vähentymistä melun ja pölyn muodossa, tai muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista taikka erityistä luonnolosuhteiden huonontumista. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski.

Toimittaessa hakemuksessa esitetyn tekniikan ja käytäntöjen sekä päätöksen lupamääräysten mukaisesti laitoksen toiminnan voidaan arvioida olevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja käytännön mukaista. Toiminnan jätehuolto täyttää ympäristönsuojelulain ja jätteiden hyötykäytön vaatimukset.

Ympäristöluvan yksityiskohtaiset perustelut

Kerrallaan radalla ajavien ralli- ja muiden hakemuksessa mainittujen ajoneuvojen enimmäismäärä perustuu hakijan esitykseen hakemuksessa. (Lupamääräys 2)

Lupamääräyksellä 3 varmistetaan, että kaikki käyttäjät ovat tietoisia sallituista harjoitteluajoista ja vastuuhenkilöstä. Määräyksellä aitaamisesta varmistetaan, ettei alueelle tule sille kuulumatonta luvatonta toimintaa silloinkaan, kun alueella ei ole henkilövalvontaa.

10 metrin suojavaöhykemääräys on annettu suhteellisen lähellä olevan puroon ja sitä reunustavan kasvillisuuden suojelemiseksi ja mm. kiintoaineen pääsyn estämiseksi rakentamisvaiheessa puroon. Lähelle puroa tehty kaivu lisää riskiä hulevesien mukana huuhtoutuvan kiintoaineen pääsemiseksi puroon. Erityisesti purovarren reunametsät saattavat olla liito-oravalle ja itse purovarsi viitasammakolle sopivaa elinympäristöä. Kyseisten lajien esiintyminen on tarkistettava, jotta toimenpiteillä ei vaaranneta em. luonnonsuojelulaissa tarkoitettujen suojeltavien lajien elinympäristöjä. (Lupamääräys 4)

Lupamääräyksellä 5 varmistetaan, että alueella käytetään pohjaveden laadun suhteen riskittömiä maa-aineksia. Pohjaveden pinnan alainen kaivu on aina riski pohjaveden laadulle ja antoisuudelle, joten rakentamisen aikana suunnitelmaa on muutettava, mikäli pohjavesiseurannan perusteella leikkaukset tai muu toiminta ulottuisivat pohjavesipinnan alapuolelle. Pohjaveden pinnan alle tehtävä kaivu vaatii aina vesilain mukaisen luvan.

Pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräys radan ja pysäköintialueen asfalttipäällysteestä ja hulevesien ohjaamisesta tiivisrakenteisten ojien ja öljynerottimen kautta ympäristöön. Kun ennalta varaudutaan mahdollisiin pohjavesiä pilaaviin tilanteisiin johtamalla hulevedet hallitusti oikein mitoitettun öljynerottimen ja tarkkailukaivon kautta, vähennetään toiminnan vesistövaikutuksia erityisesti pohjaveteen ja alueen pintavesiin. Vesihaudan kohdalla voi olla suurempi riski onnettomuuksiin ja mahdollisiin kemikaalivuotoihin. Tämän vuoksi altaan vesiä ei saa johtaa soraradan ojiin, vaan ne on johdettava alueelle rakennettavaan hulevesijärjestelmään, josta ne voidaan hallitusti johtaa öljynerottimeen. (Lupamääräykset 6–8)

Ilman pilaantumisen ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi sekä ympäristön yleisen viihtyisyyden turvaamiseksi on huolehdittava siitä, että toiminnasta aiheutuvat pölypäästöt pidetään mahdollisimman vähäisinä. Määräyksillä varmistetaan, ettei pölystä aiheudu haittaa moottorirata-alueen ulkopuolella. Pölylle on asetettu raja-arvo ilman laatua koskevan valtioneuvoston päätöksen (79/2017) mukaisesti. Pölyäminen vaihtelee mm. sääolosuhteista (mm. tuulisuus) johtuen, joten myös ne on huomioitava toiminnassa. Kasteluun ei saa käyttää pohjavedelle haitallisia kemikaaleja, koska siitä saattaa aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa. (Lupamääräykset 10–11)

Vaarallisten jätteiden varastoinnista aiheutuvaa ympäristöriskiä vähennetään varastoimalla niitä lukittavassa tilassa, josta vuototilanteessa jätteet saadaan nopeasti kerättyä talteen. Vaaralliset jätteet on merkittävä jätelain 16 §:n mukaisesti. Siirtoasiakirjoja edellytetään jätelain 121 §:n perusteella turvallisen vaarallisten jätteiden edelleen toimittamiseksi. (Lupamääräys 14)

Jätelain periaatteiden mukaan jätteistä ei saa aiheutua roskaantumista ja toiminnassa on huolehdittava siitä, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän. Syntyvä jäte on ensisijaisesti pyrittävä hyödyntämään, jos se on teknisesti mahdollista ja siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava jätehuollon ja muun toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. (Lupamääräykset 15–16)

Maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä polttoaineiden ja kemikaalien varastoinnista ja käsittelystä, pesusta ja huollosta sekä jätevesien johtamisesta. Alueella ajaa pääsääntöisesti säännöllisesti huollettuja ralliautoja, mutta mahdollisesti myös muita ajoneuvoja. Kaikkien alueella ajavien autojen on oltava ehjiä ja vuotamattomia, joten ennakkotarkastus kaikille rataa käyttäville ajoneuvoille on tarpeen. (Lupamääräykset 17–20)

Toiminta sijoittuu tärkeälle pohjavesialueelle, joten pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi tulee olla erityisen hyvin varautunut myös ennalta riittävällä torjuntakalustolla ja -materiaaleilla. Imeytysainetta tulee sijoittaa radalle ainakin kohtiin, joissa riski ulosajoon tai auton rikkoutumiseen on suurin ja joissa pohjavesipinta on lähellä ratarakenteita. Tällaisia kohtia ovat mm. hyppyri, vesihauta ja sora/asfalttiradan pohjoisosa. Kun alueelle on varattu riittävästi öljyn- ja kemikaalien torjunnassa käytettävää kalustoa ja materiaalia, voidaan pilaantunut maaperä puhdistaa nopeasti ja estää vahingon leviäminen pohjaveteen. (Lupamääräys 21)

Öljynerottimen säännöllisellä huollolla ja tarkkailulla varmistetaan, että se toimii suunnitellusti ja mahdollisimman tehokkaasti (Lupamääräys 26)

Pohjavesi- ja hulevesitarkkailulla varmistetaan, että alueen pohja- ja pintavesien suojelutoimet ovat riittävän tehokkaita ja ettei pohjaveteen kohdistu haitta-ainekuormitusta, joka vaarantaisi pohjavedenlaatua. Seurannan perusteella voidaan tarvittaessa puuttua tilanteeseen nopeasti ja määrätä tiukempia vesiensuojelutoimia tai keskeyttää toiminta. (Lupamääräykset 27–28)

Määräys 31 toimintaohjeen laatimisesta poikkeus- ja onnettomuustilanteita varten on osa ennalta varautumista. Kaikkien alueella toimivien tulee olla tietoisia menettelyistä onnettomuus- ja poikkeustilanteissa, jotta mahdolliset vahingot saadaan nopeasti ja hallitusti rajattua ja korjattua.

Määräykset 30–32 on annettu valvonnallisista syistä. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien ympäristöhaittojen poistamiseksi ympäristöluvan haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä ja toiminnan kannalta olennaisista muutoksista. Määräyksellä 32 varmistetaan, että toiminnan lopettamisen yhteydessä paikalla tehdään tarvittavat toimet, joilla poistetaan haitalliset ympäristövaikutukset.

Määräykset toiminnasta ilmoittamisesta, kirjanpidosta ja raportoinnista on annettu lupaehtojen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvontaa varten. Tarkkailua ja raportointia koskevilla lupamääräyksillä pyritään siihen, että toiminnanharjoittaja ja luvan valvoja ovat selvillä moottoriratatoiminnasta ja sen aiheuttamista terveyst- ja ympäristövaikutuksista. Tarkkailusta ja raportoinnista saatujen tietojen perusteella voidaan tarkkailla laitoksen toimintaa suhteessa annettuihin lupamääräyksiin ja arvioida toiminnassa mahdollisesti tapahtuvien muutosten merkitsevyyttä suhteessa uuden lupakäsittelyn tarpeellisuuteen. (Lupamääräys 29, 34)

Määräys ilmoittaa häiriötilanteista on annettu valvonnallisista syistä ja toiminnasta mahdollisesti aiheutuneiden ympäristöhaittojen poistamiseksi. Määräyksellä varmistetaan tiedonkulku viranomaisille tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattaa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa (Lupamääräys 35)

Ympäristönsuojelulain 20 §:n mukaan ympäristön pilaamisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Toiminnan ja ympäristön kannalta paras käyttökelpoinen tekniikka kehittyy vähitellen. Toiminnanharjoittajan on vaurauduttava uuden tekniikan käyttöönottoon, mikäli päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia. (Lupamääräys 36)

Luvan voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan päästöjä ja niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen on haettava ympäristölupa.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. Yksityishenkilön valitus

██████████ on vaatinut rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen kumoamista sekä ympäristölupahakemuksen hylkäämistä ja toimenpidekieltoa valituksesta ilmenevin perustein.

2. Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys ry

Vaatimukset

Valittajat ovat vaatineet ensisijaisesti ympäristölupapäätöksen kumoamista lainvastaisena ja täytäntöönpanokieltoa.

Toissijaisesti valittajat ovat vaatineet asian palauttamista lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi tai lupamääräysten muuttamista niin, ettei riskiä pohjavedelle tai vesistön tilan heikentymistä tapahdu.

Perustelut

Hankkeesta aiheutuu ympäristönsuojelulaissa kielletty riski ympäristön ja maaperän sekä pohjaveden pilaantumisesta. Hankkeessa ei ole sovellettu parasta käyttökelpoista tekniikkaa eikä riittäviä lupaehtoja ole annettu sen varmistamiseksi, ettei kiellettyä maaperän ja pohjaveden pilaantumista pääse syntymään. Mikään esitetyistä teknisistä ratkaisuista ei tule poistamaan riskiä pohjaveden pilaantumiselle.

Hanke on vesienhoitolain vastainen, sillä se voi heikentää vesistön tilaa ja estää hyvän tilan saavuttamisen tavoitteen vuoteen 2027 mennessä. Päätöksessä ei ole noudatettu varovaisuusperiaatetta.

Lintumäen pohjavesialueesta osa on Laukaan kunnan ja osa on Jyväskylän puolella. Pohjavesi moottoriradan alueella on luokiteltu haavoittuvuudeltaan kohonneeksi. Tällaiselle alueelle ei tulisi sijoittaa teollisuutta eikä muutakaan toimintaa, joka aiheuttaa ympäristön pilaantumisen riskin.

Moottoriratoiminta saattaa aiheuttaa pinta- ja pohjavesien tilan heikkenemistä. Suunnitellun rata-alueen läheisyydessä sijaitsee tutkittu vedenottamon paikka. Mikäli toiminnalle myönnetään ympäristölupa, lupaviranomaisen tulee antaa sellaisia määräyksiä, joilla estetään maaperän ja pohjaveden pilaantuminen. Suunnitellulla toiminnalla ei myöskään saa

heikentää vesienhoidon tavoitteita turvata ja saavuttaa pinta- ja pohjavesien vähintään hyvä tila.

Annetut lupamääräykset eivät poista riskiä pohjaveden pilaantumiselle eikä vaatimusta muun muassa hulevesien johtamisesta pohjavesialueen ulkopuolelle ole huomioitu. Hankkeen sijoittamisessa pohjavesialueelle olisi tullut ottaa huomioon muun muassa hulevesien johtamisesta aiheutuvat ongelmat, ottaen huomioon myös viereinen puro. Puro on vesilain mukainen kohde, jonka luonnontilan vaarantaminen edellyttää aina vesilaissa tarkoitettua lupaa. Mikäli hulevesiä ei voida johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle ja näin poistaa riskiä pohjaveden pilaantumiselle ja vesistön tilan vaarantumiselle, ei hankkeelle olisi tullut myöntää ympäristölupaa. Ympäristöluvan edellytyksenä on, ettei riskiä pohjaveden pilaantumiselle synny eikä toiminnasta aiheudu erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista.

Lupaa ei olisi tullut myöntää sellaiselle toiminnalle, joka aiheuttaa riskin vesienhoidon tavoitteelle turvata ja saavuttaa pinta- ja pohjavesien vähintään hyvä tila tai heikentää vesistön tilaa.

Asiassa ei ole esitetty, etteikö toimintaa voitaisi sijoittaa muualle ja siten pois pohjavesialueelta, jolla toiminta nyt sijaitsisi. Lisäksi lupaviranomaisen olisi tullut edellyttää parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttämistä, kun se on lupaehdoissa edellyttänyt vain moottoriturheilurata-toiminnan parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja parhaiden käyttökelpoisten käytäntöjen kehityksen seuraamista. Lupamääräyksissä ei ole yksityiskohtaisia tai riittäviä määräyksiä rakentamisesta tai sen aikaisesta laadunvalvonnasta tai rakenteiden kestävyuden seurannasta. Lupaehdoilla ei pystytä varmistumaan siitä, ettei kiellettyä riskiä pohjavesialueelle aiheudu. Lupaviranomainen ei ole lupamääräyksiin myöskään edellyttänyt, että ennen toiminnan aloittamista kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tekee tarkastuskäynnin vaan lupamääräyksissä on ikään kuin jätetty luvanhaltijan vastuulle varmistua siitä, että rakenteet ym. varmistavat, ettei maaperän tai pohjaveden pilaantumista tapahdu.

Vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja arvioitaessa tulee selvittää jokaiseen vaihtoehtoon liittyvät riskit, rajoitukset ja kustannusvaikutukset. Ympäristöluvassa sijaintipaikkaan liittyvät riskit on esitetty puutteellisesti ja niiden todennäköisyys sekä vaikutukset ympäristölle ja asukkaiden terveydelle on arvioitu vähäisiksi. Ympäristöriskiksi on arvioitu ainoastaan kaluston rikkoutuminen. Riskiarviointi pitäisi kuitenkin tehdä huonoimman mahdollisen skenaarion mukaan ja tunnistaa kaikki riskit. Muutoin osa toimenpiteistä ja vastuista riskien pienentämiseksi tai poistamiseksi jää suunnittelematta.

Rakentaminen 1E luokan pohjavesialueelle on merkittävä kustannus kaikkine turvarakenteineen. Pohjaveden suojausta varten toteutetut rakenteet on myös tarkastettava ja huollettava, joka lisää kustannuksia. Ensisijaisesti tulisi sijaintipaikan valinnassa hylätä 1E luokan pohjavesialueet sekä järvien rannat.

Jokainen riskitekijä pitää tunnistaa, analysoida sekä esittää yksityiskohtaisesti toimenpiteet riskin poistamiseksi ja vastuutahot sekä henkilöt. Kun huomioidaan kaikki rataa käyttävät osapuolet ja koko radan elinkaari, niin ei voida sanoa, että riskit on riittävästi arvioitu. Suunnitelmassa on esitetty yleisesti teknisiä ratkaisuja esim. öljyjen ja liuottimien suodattamistapoja, teräsbetonipohjia, sekä hulevesien ohjausta, mutta yhdessäkin kohdassa ei ole täsmällisesti esitetty, miten ja missä tapauksessa kukin toimenpide estäisi minkäkin kemikaalin pääsyn ympäristöön ja kuka missäkin tapauksessa on vastuuhenkilö.

Ralliautoja testataan suurilla nopeuksilla, voimakkailla jarrutuksilla ja nopeilla käänöksillä, jolloin ajovirheen ja onnettomuuden riski on korkea. Onnettomuus voi sattua niin testiradalla kuin kilpailuissa, joissa tieltä ulosajot ja auton katolleen pyörähdykset ovat yleisiä. Onnettomuuksissa auton vaurioituessa polttoaineet ja/tai öljyt voivat valua joko asfalttiosuudelle tai soraosuudelle. Radan pintaan aiheuttaa vaurioita jatkuvat sään vaihtelut, routa sekä rankkasateet. Radan pintarakenteeseen syntyy ajan kuluessa hiushalkeamia ja rakennemuutoksia, joita ei välttämättä pystytä havaitsemaan ajoissa.

Nesteet valuvat painovoimalla nopeinta reittiä alas ja jos onnettomuus sattuu esimerkiksi vesisateella ajettaessa, vaaralliset kemikaalit ehtivät jo valua radan pinnan alle ennen kuin puhdistustoimenpiteet ehditään aloittaa. Vesistö päästö voi tapahtua myös soraosuuden vesikuopassa, joka on erityisen haastavaa saada kaikissa sääolosuhteissa jatkuvan kuormituksen alla niin tiiviiksi, ettei siinä olisi hiushalkeamia, joista kemikaalit valuvat maaperään ja sieltä pohjaveteen.

Toimintaan liittyy useita osapuolia, joiden osaaminen, ympäristötietoisuus sekä käytössä oleva teknologia ja vaaralliset aineet vaihtelevat. Riski pohjaveden pilaantumisen on korkea. Tämä vaatii huomattavia resursseja valvoa kaikkien radan käyttöön liittyvien osapuolten toimintaa radalla ja lienee käytännössä mahdoton toteuttaa. Valvontaan tarvittavaa ympäristöön ja kemikaaleihin liittyvää asiantuntemusta ei ole, jotta pystyisivät reaaliaikaisesti arvioimaan jokaisesta vahingosta, miten, milloin ja kenelle on ilmoitettava.

Tapahtumien aikana radalla on laajasti sekä ralli- että henkilöautoja. Suuret rallitapahtumat ovat erittäin riskialttiita ulosajoille ja törmäyksille, joissa polttoaineet ja/tai öljyt pääsevät vuotamaan maahan ja pohjaveteen riippuen siitä, millaisessa kohdassa onnettomuus tapahtuu. Suuren tapahtuman jälkeen radan alueella voi olla laajalla alueella roskia ja kemikaaliroskeita, jotka sisältävät vaarallisia aineita. Tapahtumien aikana myös huoltorakennus, jossa säilytetään polttoaineita ja muita vaarallisia kemikaaleja on riskialtis onnettomuuksille.

Ralliautoilu on renkaita kuluttavaa ja rengaspölyä muodostuu radalle ja ilmaan enemmän kuin normaalissa liikenteessä. Ympäristöluvassa ei ole ilmoitettu renkaiden kemikaaleja, joista osa, kuten 6PDD on erityisen vaarallinen päästessään veteen. Renkaiden kulumishiukkasten yhdisteet ovat pääasiassa mikromuoveja niiden partikkelikoon ja koostumuksen mukaan.

Moottoriradalla ajettaessa yhdisteet siirtyvät moottoriradan ympäristöön, jossa ne hajotessaan päätyvät pohjaveteen. Mikromuovi hajoaa luonnossa nanomuoviksi. Uuden tutkimustiedon mukaan nanomuovit voivat läpäistä esimerkiksi kalojen solukalvot ja kulkeutua niiden elimistöön. Ihmisille terveystahaitta aiheutuu nanohiukkasten läpäistessä keuhkojen seinämät ja niiden päästessä verenkiertoon. Talviaikana radalle kertyneet hiukkaset siirtyvät auratun lumen mukana radan ympäristöön ja sieltä sulamisveden mukana maahan ja pohjaveteen. Lumien aurauksesta ja lumikasojen sijoittamisesta radan alueelle ei ole esitetty ympäristöluvassa suunnitelmaa.

Inhimillinen virhe tai valvontajärjestelmien pettäminen voi johtaa onnettomuuteen, jossa esimerkiksi kemikaalivaraston jäähditys pettää, ilman lämpötila kohoaa, kemikaalit kaasuuntuvat ja aiheuttavat räjähdyksen.

Moottoriradan soraosuudelle suunniteltu vesikuoppa on jatkuvan iskukuormituksen alaisena, kun siitä ajetaan suurella nopeudella yli. Vesikuopan läpi ajettaessa siitä roiskuu kemikaaleja sisältävä vesi kuopan ympäristöön. Useita päiviä kestävä rankkasade aiheuttaa kemikaaleja sisältävän veden tulvimisen kuopan reunojen yli. Vesi saattaa levitä laajalle alueelle ja syöpyä nopeinta reittiä maahan. Jos tulviminen tapahtuu pyhäpäivinä tai viikonloppuna, silloin ei ole ketään tarkastamassa vaurioita ja käynnistämässä toimenpiteitä alueen puhdistamiseksi. Jos vesi on jo ehtinyt imeytyä maahan, vahinko on jo tapahtunut eikä pystytä selvittämään kuinka suurelle alueelle vesi imeytyi. Vesikuoppa vaatisi säännöllistä puhdistusta ja tarkastusta. Vesikuopan tyyppiset rakenteet pohjavesialueella ovat erityisen riskialttiita, koska pohjan kuntoa ei pysty silmämääräisesti tarkastamaan. Vesikuopan rakentamista pohjavesialueelle ei tulisi sallia.

Jos rallikeskuksen toiminta loppuu, moottorirata saattaa jäädä valvomattomaan tilaan, jolloin sen rakenteet rappeutuvat ja niihin imeytyneet kemikaalit valuvat pohjaveteen. Moottoriradan poistaminen käytöstä aiheuttaa suuritöisen ja kalliin puhdistamisen. Puhdistamisen aikana voi tapahtua pohjaveden pilaantuminen. Vastuut ja toimenpiteet toiminnan päättymiseen liittyen ovat epäselviä, eikä niistä ole esitetty selkeää suunnitelmaa ympäristöluvan haun yhteydessä.

Ilmastonmuutoksesta johtuvien sään nopeiden vaihteluiden ja ääri-ilmiöiden vuoksi ei voida millään luotettavalla menetelmällä simuloida tai ennustaa radan pinnan ja sen alla olevien maakerrosten kykyä estää autoista ajan kuluessa radalle valuneiden polttonesteiden, öljyjen ja muiden kemikaalien pääsyä pohjaveteen. Lisäksi alueelle suunniteltu rakentaminen saattaa muuttaa maaperässä kulkevien vesien reittejä. Rakentamattomana alue ja sen ekosysteemi on stabiili.

Ympäristölupahakemuksesta ei ilmene mitä aineita missäkin auton osissa on ja mikä on aineiden pitoisuus. Moottorirataa vuokrataan kolmansille osapuolille ja alueella järjestetään esittelytilaisuuksia sekä SM-rallitapahtumia. Kolmansien osapuolten autojen sisältämistä rajoitetuista kemikaaleista ei ole tietoja. Osa PAH yhdisteistä on erittäin vaarallisia joutuessaan veteen. Renkaissa yleisesti käytettävän 6PDD -yhdisteen on todettu aiheuttavan vesien

eläimille joukkokuolemia kasantuessaan veteen. Ilmakehän otsonin kanssa siitä muodostuu erittäin myrkyllinen yhdiste 6PDDQ.

Ympäristölupa mahdollistaa 6PDD:n käytön renkaissa moottoriradalla, koska sitä ei vielä ole rajoitettu. Erotuskaivot eivät pysty riittävästi suodattamaan tämäntyyppisiä aineita. Jos erotuskaivon hälytysjärjestelmä pettää tai sen tyhjennys ei tapahdu ajoissa, vaarallisia aineita sisältävä vesi valuu Multajokeen, joka virtaa luonnonsuojelualueen läpi.

Luvan hakija on esittänyt ristiriitaista tietoa radan käytöstä. Toisaalta kerrotaan, että käyttöpäiviä vuodessa on yhteensä 65-88 päivää, mutta jäljempänä on mainittu, että testirataa käytettäisiin lisäksi SM-ralleihin, markkinointi- ja esittelytilaisuuksiin, ajo-opetukseen sekä Toyotan yhteistyökumppaneiden autojen testaukseen.

Valituksessa on vedottu hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuihin muissa tapauksissa, joissa moottoriradan ympäristölupaa on haettu pohjavesialueelle ja joissa ympäristöluvut on kumottu pohjaveden pilaantumisriskin takia.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Jyväskylän rakennus- ja ympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksista.

Hallinto-oikeus on varannut Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Jyväskylän kaupungille, Jyväskylän kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle, Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Laukaan Vesihuolto Oy:lle, Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja Fingrid Oyj:lle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksista.

Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojelupäällikkö on Jyväskylän rakennus- ja ympäristölautakunnan puolesta antamassaan lausunnossa vastannut Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry:n ja Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys ry:n valituksen osalta, että jokainen tapaus on yksilöllinen, eikä hankkeita voi täysin verrata keskenään. Tässä hankkeessa moottoriradan aiheuttama riski pohjavesialueelle on tunnistettu sekä huomioitu radan suunnittelussa ja lupapäätöksessä siten, ettei pohja- ja pintavesien pilaantumisen vaaraa aiheudu. Vaikka toiminta on alueella uutta, muutos nykytilanteesta hallittuun toimintaan tällä entisellä soranottoalueella pienentää pohjaveden pilaantumisriskiä.

Ympäristölupahakemuksen yhteydessä tehdyllä tarkastuksella 16.4.2024 todettiin, että ulkoilu- ja virkistysalueena juuri moottoriradan alle jäävä alue ei ole erityisen edustava, vaikka se valituksessa kyläläisille tärkeäksi virkistysalueeksi mainitaankin. Aluetta ei ole myöskään soranoton päätyttyä asianmukaisesti maisemoitu, vaan kasvualusta ja pintakasvillisuus puuttuvat laajalta alalta. Jakeluasemia koskeviin KHO:n päätöksiin ei tätä

moottoriratahanketta voida verrata sisätiloissa tapahtuvan ja vähäisen polttoaineiden varastoinnin vuoksi.

Testiradan asfalttisuora on tärkein osa moottorirataa, jolla tapahtuu suurin osa ajosta. Asfaltoidun ja laidoiltaan hienoainesmoreenisuojatun alueen hulevedet ovat täysin hallittavissa. Hulevesien johtaminen alueen ulkopuolelle on teknisesti hyvin hankalaa. Hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta vesien johtaminen tarvittaessa suljettavaan järjestelmään on riittävä. Hulevesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle muuttaisi myös alueen vesitasapainoa, koska aiemmin alueelle imeytynyt vesi johdettaisiinkin pois pohjavesialueelta, jolloin maaperään imeytyvän veden määrä vähenisi. Polttoaineiden pienimuotoinen varastointi tehdään valuma-altaan päällä ja tankkaukset suoritetaan sisätiloissa, joten riski polttoainevahingoille tankkaus- tai varastointitilanteissa on todella pieni.

Lupapäätöksessä esitetyillä pohjavettä suojaavilla rakenteilla ja toimintatavoilla sekä hulevesien asianmukaisella johtamisella ja käsittelyllä ei vaaranneta vesienhoidon tavoitteita. Myös läheinen puro on huomioitu jättämällä puroon nähden riittävä suojaetäisyys ja huolehtimalla siitä, ettei alueelta tulevia hulevesiä johdeta sellaisenaan puron valuma-alueelle.

Rakenteista on esitetty lupahakemuksessa riittävät selvitykset. Rakennusvalvonta valvoo huoltorakennuksen rakentamista. Moottoriradan osalta rakentamisen vastuu on rakennuttajalla. Päätöksessä ei ole erikseen määrätty aloitustarkastuksesta, mutta sellainen voidaan tehdä. Toiminnan käynnistyttyä se kuuluu ympäristönsuojelun säännöllisen valvonnan piiriin.

Fingrid Oyj on ilmoittanut, ettei sillä ole tarvetta antaa vastinetta.

Laukaan kunnan lupa- ja valvontalautakunta on viitannut vastineenaan testiradan ympäristölupahakemuksesta antamaansa lausuntoon.

Jyväskylän seudun ympäristöterveys on ilmoittanut, ettei sillä ole lisättävää aiemmin antamaansa lausuntoon.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on valituksista antamassaan vastineessa todennut, ettei lupapäätöksessä ole huomioitu vaatimusta hulevesien johtamisesta pohjavesialueen ulkopuolelle. Hakija on todennut, ettei ratarakennuksen varikkoalueella ja paikoitusalueella syntyviä hulevesiä ole teknisesti mahdollista johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle. Oikeuskäytännössä on pidetty tarpeellisena määräystä, jolla hulevesien keräilyjärjestelmä toteutetaan siten, että hulevedet kuljetetaan tai johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle.

Valituksissa on muun ohella kiinnitetty huomiota mahdollisten onnettomuustilanteiden aiheuttamaan riskiin ja kohonneeseen riskiin erityisesti soraosuuden vesikuopan kohdalla. Päätöksessä ei ole esitetty soraradalle samanlaista suojausrakennetta kuin asfaltoidulle testiradalle. Soraradan vähäisemmästä käytöstä huolimatta riski haitallisten aineiden pääsystä maaperään ja edelleen pohjaveteen on yhä olemassa etenkin ulosajo- ja muissa

vahinkotilanteissa. Maaperä on nesteitä hyvin läpäisevää soraa ja hiekkaa, mikä muodostaa osaltaan riskin haitallisten aineiden joutumiselle maaperään ja edelleen pohjaveteen.

Toyota Gazoo Racing World Rally Team Oy (hakija) on vastineessaan vaatinut valitusten hylkäämistä ja päätöksen pysyttämistä sellaisenaan.

Valittajat on veloitettava yhteisvastuullisesti korvaamaan hakijan oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa myöhemmin yksilöitävällä määrällä korkolain mukaisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua tuomion antamisesta lukien. Valitukset ovat ilmeisen perusteettomia ja perustuvat jopa virheellisiin faktoihin, joten olisi kohtuutonta velvoittaa hakija kärsimään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Hakija on hankkeen suunnittelun yhteydessä selvittänyt muita mahdollisia sijaintipaikkoja vähintään ympäristönsuojelulain vaatimassa laajuudessa. Tutkittavia sijaintipaikkoja oli aluksi 19 kohdetta. Hakija on käyttänyt harkintaansa sijainnin valitsemisessa ja alueella on tehty luonto- ja rakennettavuusselvitys ennen sijainnin valitsemista. Sijaintipaikan valintaan on vaikuttanut luontoarvojen, rakennettavuuden ja kustannuksien lisäksi muun ohella saavutettavuus työntekijöiden ja logistiikan näkökulmasta sekä alueen koko, joka mahdollistaa toimintojen sijoittumisen samalle alueelle. Testirata sijaitsee myöhemmin rakennettavan Teknologikeskuksen yhteydessä ja toiminnot liittyvät toisiinsa. Kun toiminnot sijaitsevat lähekkäin, myös logistisointi ja sen aiheuttamat päästöt vähenevät. Alueella on myös mahdollisuus liittyä infraan ja muuhun kunnallistekniikkaan sekä muihin liittyisiin kuten sähkö, kuitu, vesi, viemäri ja kaukolämpö.

Sijointipaikkaa valittaessa on otettu huomioon alueen merkitys elinympäristön terveellisyyden ja viihtyisyyden kannalta. Alueella on vähän naapureita ja se rajoittuu osin teollisuus- ja liikunta-alueisiin Laukaan puolella. Aluetta on myös mahdollista kehittää yhdessä kaupungin kanssa. Tutkituista sijaintipaikoista valittu alue on sellainen, joka hakijan selvitysten perusteella aiheuttaa vähiten häiriötä tai haittaa ympäristölle. Hakija on lupahakemuksen kappaleessa 6 arvioinut perusteellisesti alueen ympäristö- ja muita olosuhteita ympäristönsuojelulain 11 §:n edellyttämällä tavalla. Vanha soraottoalue soveltuu teknisesti rakentamiseen.

Ympäristölupahakemusluokka ”ulkona sijaitseva moottoriurheilurata” antaa väärän kuvan hakemuksen mukaisen toiminnan tosiasiallisesta laadusta ja laajuudesta. Moottoriradan toiminta on luonteeltaan pienimuotoista, eikä rataa käytetä rallin SM-kisojen järjestämiseen tai avoimiin massatapahtumiin tai yleisötapahtumiin. Ympäristölupahakemuksessa ei ole valittajien toteamalla tavalla ilmoitettu, että testirataa käytettäisiin SM-rallien järjestämiseen.

Hakemuksessa esitetyt tiedot radan käytöstä eivät ole ristiriitaisia. Alueella ei järjestetä SM-ralleja tai avoimia yleisötapahtumia, eikä ympäristölupa mahdollista rallitapahtumien järjestämistä, tai aidatun alueen rajattu koko suuria yleisötapahtumia. Aluetta käytetään pääsääntöisesti ralliautojen testaukseen ja autojen kisavalmisteluun. Lisäksi alueella voi olla hakijan

tiimin sisäisiä tapahtumia, jolloin radalla on ralli- ja normaaleja tieliikenneautoja. Normaalityöinnässä testissä voi olla 1–5 ralliautoa samalla kerralla, mutta radalla ajaa vain yksi ralliauto kerrallaan. Radalla on myös mahdollista järjestää ajo-opetuspäiviä.

Testiradalla testattavia Ralli 1-luokan autoja käytetään muun muassa SM-ralleissa, muissa rallitapahtumissa sekä markkinointitapahtumissa. Valitukset perustuvat siten tältä osin virheelliseen käsitykseen. Tämä merkittävä virhe heikentää kaikkien valituksessa tehtyjen johtopäätösten relevanssia. Oletukset suuren massatapahtumia järjestävän kilparatatoiminnan perusteella eivät sovellu nyt puheena olevaan luvan kohteena olevan testikäytössä olevan radan toimintaan.

Toiminnan sijoittamiselle hakemuksen mukaiselle alueelle ei ole estettä. Suunnittelussa on toimenpitein ja teknisin ratkaisuin huomioitu, että kyseessä on 1-luokan pohjavesialue. Ympäristölupapäätöksessä toiminnalle on annettu määräyksiä, joilla estetään riski maaperän- ja pohjaveden pilaantumisesta.

Hakija on selvittänyt hankealueen luonto-olosuhteet kattavasti ympäristölupahakemuksen yhteydessä. Suunniteltu toiminta ei heikennä alueen luontoarvoja tai luonnonolosuhteita. Tehdyn luontoselvityksen perusteella suunnitellun moottoriradan alueella ei havaittu viitasammakoiden suojeltavia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Selvityksen perusteella alueen halki virtaavan puron alajuoksulla sijaitsevalla Ilveslahdella on viitasammakon suojeltava lisääntymisalue. Ilveslahti sijaitsee noin kolmen kilometrin etäisyydellä suunnitellulta rata-alueelta. Puron ympäristöön jätetään suoja-alue, jolloin hankkeen toteuttaminen ei aiheuta puron alajuoksulle kohdistuvia, viitasammakon lisääntymisaluetta heikentäviä muutoksia esimerkiksi pintaveden virtaamassa tai vedenlaadussa. Alueella havaitut liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat ja niitä toisiinsa sekä ympäröiviin metsäkuviioihin kytkevä puusto säilytetään, jolloin toiminta ei heikennä liito-oravan lisääntymis- tai levähdysalueita. Luontoselvitysten täydennykset on tehty kesällä 2024. Luontoselvitys on vastineen liitteenä.

Toiminnot sopeutetaan luonnonympäristöön. Luontoa häiritään mahdollisimman vähän sekä parannetaan alueella asuvien ja työskentelevien ihmisten viihtyvyyttä. Alueen nykyinen virkistyskäyttömahdollisuus säilytetään. Majajärven uimaranta sekä alueella olevat polut säilyvät asukkaiden ja retkeilijöiden käytössä. Rata-alue ei sijaitse uimarannan läheisyydessä, eikä uimaranta ole suunnittelualueella. Radasta ei aiheudu maisemavaikutuksia lähimmille asuin- ja lomakiinteistöille maaston muotojen takia. Rata-alueen sijaintipaikka ei ole käytännössä mitään osin enää nykyään luonnontilainen, sillä osa alueesta vanhaa soranottoaluetta ja loppuosa pääosin hakattua talousmetsää.

Rata-alue ei sijaitse luonnonsuojelun välittömässä läheisyydessä. Heposuon alueeseen ei kohdistu toiminnasta aiheutuvaa rakentamista, joka voisi heikentää suon ekosysteemiä. Muutoinkin rakentaminen tehdään mahdollisimman paljon alueen kasvillisuutta ja maastonmuotoja säilyttäen.

Lintumäen pohjavesialueen (0941051) määrällinen ja kemiallinen tila on luokiteltu hyväksi. Toiminnasta ei aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka vaarantaisivat pohjavesialueen hyvän tilan säilyttämisen. Pohjavesialueen yleinen virtauskuva ja rata-alueen yleinen pohjaveden virtauskuva on luoteesta kaakkoon. Testiradan ollessa huomattavasti pienempi kuin koko pohjavesialue, testirata-alueen rakentaminen ei vaikuta koko pohjavesialueella muodostuvan pohjaveden määrään. Hankkeen vaikutusalueelle ei ole suunnitteilla uusia vedenottoja.

Pohjaveden pinta on Majajärven pintaa selvästi alempana. Eroa järven ja pohjaveden pinnoilla on noin 10 metriä. Pohjavesimuodostuman ja Majajärven välillä on siis jokin vettä pidättävä kerros. Pohjavettä pääsee muodostumaan maaperän hyvän vedenjohtavuuden vuoksi koko pohjavesialueen alueella. Myös aluetta ympäröiville kallioalueille satava vesi virtaa muodostumaan muodostaen pohjavettä. Toiminnasta ei aiheudu vaikutuksia Majajärveen tai sen ekologiseen tilaan. Majajärveen tai suoraan Multajokeen ei johdeta alueelta hulevesiä.

Vesilain mukaan suojeltavana kohteena pidettävän puron rantaan jätetään suojavyöhyke, jonne ei uloteta rakentamista. Puroon ei johdeta suoraan vesiä hulevesijärjestelmästä tai muualtakaan testiradan alueelta. Alueen luontoarvot on kattavasti selvitetty ja otettu huomioon alueen suunnittelussa. Karttatarkastelun perusteella puroon voi todennäköisesti purkautua alueen pohjavettä. Pohjavettä todennäköisesti myös purkautuu puroon laajemmalta alueelta kuin suunniteltu rata-alue, jolloin rata-alueen pohjavesien suojausrakenteella ja hulevesijärjestelmällä ei ole merkittävää vaikutusta puroon purkautuvan pohjaveden määrään tai puron vesitilanteeseen. Toiminnasta ei aiheudu vaikutuksia puroon tai sen ekologiseen tilaan.

Testirata-alue sijoittuu pääosin Hirsikankaan entiselle maa-aineksen ottoalueelle, josta maata on kaivettu pois arviolta 5–10 metriä alueen luontaisesta maanpinnasta. Aluetta on ennallistettu peittämällä paljastettua soraa uudella pintamaalla. Vaikutusalue on herkkä muutoksille. Toiminnassa on huomioitu mahdolliset, epätodennäköiset onnettomuustilanteet.

Autot huolletaan ja nestetäytöt tehdään teknologiakeskuksessa pohjavesialueen ulkopuolella ennen radalle tuloa. Mahdollinen ajon aikainen autojen huolto tehdään aina testiratarakennuksessa niille varatuissa tiloissa, jossa käytössä olevat kemikaalit varastoidaan valuma-altaallisissa säilytyspisteissä. Tankkauspaikka sijaitsee sisällä ja on varustettu valuma-altaalla ja ylitäytönestimillä. Autojen huoltotilan lattiaan tehdään kaivot ja kallistukset ja lattiapinnoite nostetaan tilan seiniä vasten ylös, jolloin lattialla oleva vesi ja nesteet eivät pääse valumaan tilasta muualle kuin kaivoihin. Vedet kerätään hiekan- ja öljynerotuskaivojen kautta viemäriin ja johdetaan kunnalliselle jätevedenpuhdistamolle. Testiratarakennuksessa säilytetään vain 50 l polttoainetta.

Testirata-alueelle tehdään pohjaveden suojausrakenteet sekä hulevesien keräys- ja käsittelyjärjestelmä. Pysäköintialueet ja varikkoalue ovat asfaltoituja sekä pieniä, rajattuja ja valvottuja alueita. Ratarakennuksen piha-

ja pysäköintialueen vedet sekä kattovedet johdetaan alueen hulevesiverkostoon sadevesi- ja rännikaivojen kautta. Asfalttirata-alueen, varikkoalueen ja pysäköintialueiden hulevedet ohjataan tiiviillä moreenikerroksella suojattujen ojien sekä alueen kaivojen kautta hiekan- ja 1- luokan öljynerottimien sekä sulkuventtiilillä varustetun näyteenotto-kaivon kautta maastoon siten, että ne eivät aiheuta ympäristön pilaantumista. Vesien käsittelyjärjestelmä koostuu peräkkäin asennettavista erillisestä hiekan- /lietteenerotussäiliöstä ja öljynerotussäiliöstä sekä järjestelmän päähän tulevasta näyteenotto- ja sulkuventtiilikaivosta. Järjestelmän läpi vedet johdetaan olemassa oleviin avo-ojiin, joita pitkin vedet johtuvat lopulta pohjavesialueen ulkopuolelle. Järjestelmä varustetaan hälytin- ja etävalvontajärjestelmällä. Hulevesien johtamisjärjestelmä on suljettavissa, jolloin alueen hulevedet allastuvat hulevesiojiin ja kaivoihin. Hulevesijärjestelmä ja pohjaveden suojaus antaa paremmin suojaa alueen pohjavedelle kuin nykytila, jossa osa alueesta on ennallistettu.

Asfaltin kuntoa tarkastellaan toiminnan harjoittamisen näkökulmasta ja tarvittaessa asfalttirakennetta kunnostetaan. Varsinainen pohjaveden suojaus asfalttisuoralla on kuitenkin asfaltin alla oleva moreenisuojauskerros.

Lupahakemuksessa kuvatuin tavoin soraradan käyttö on merkittävästi vähäisempää kuin asfaltoidun testiradan käyttö. Soraradan suunnittelun keskeisin lähtökohta on ollut riskien minimointi paitsi ympäristön ja pohjaveden suojaamiseksi, myös testattavien ralliautojen ehjänä säilymiseksi. Soraradalla ei ajeta suurilla nopeuksilla, jolloin onnettomuuksien, esimerkiksi ulosajojen ja tulipalojen riski on hyvin vähäinen. Sorarataa käytetään lähinnä ralliauton toimivuuden testaamiseen erilaisella alustalla, eikä soraradalla ajeta kisavauhtia. Suurten nopeuksien testausajot tehdään vain asfalttiradalla. Sorarata on suunniteltu niin vähäriskiseksi, että sen suojaaminen ei ole tarpeen ottaen huomioon myös sen, ettei testiradalla ajeta kilpaa ja sen käyttö vastaa normaalia, vähäistä tieliikennettä. Tästä syystä soraradalle ei ollut tarpeen esittää samanlaista suojausrakennetta kuin asfaltoidulle testiradalle. Soraradan alueelta vedet kerätään ajoradan molemmin puolin olevia painanteita pitkin alaviin maaston kohtiin, jossa hulevesien annetaan imeytyä maastoon tai johdetaan jo alueella oleviin laskuoihin.

Soraradalle rakennettava ”vesihauta” toteutetaan tiiviinä (bentoniittimatto) allasrakenteena ja varustetaan täyttö- ja tyhjennysjärjestelmällä, joilla allas täytetään vesijohtovedellä ja tyhjennetään hulevesiviemäriin, jota pitkin vedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivojen kautta maastoon ja pohjavesialueen ulkopuolelle johtaviin ojiin. Vesihaudan suojarakenteeksi esitetty bentoniittimatto on erittäin kestävä ja käytännössä nestettä läpäisemätön luonnonmateriaali. Vesihaudan ylitys tehdään alle 60 km/h nopeudella. Kuopassa oleva vesi ei sisällä kemikaaleja. Pääasiassa vesihauta on tyhjillään ja se täytetään vain käyttöä varten. Käytön jälkeen vesihauta tyhjennetään ja tarkastetaan. Vesihaudasta ei siten voi kulkeutua haitta-aineita pohjaveteen.

Jäähdytysjärjestelmän pettäminen ja siitä aiheutuva kemikaalien kaasuuntuminen ja räjähdys on erittäin epätodennäköinen tapahtumaketju. Hakijalla on alueella säännöllisesti henkilöstöä, joka valvoo järjestelmien

toimintaa ja alueen tiloja. Mahdollinen jäähdytyksen pettäminen tai vastaava epätodennäköinen tapahtuma huomataan aikaisin ja tehdään tarvittavat toimenpiteet riskien estämiseksi.

Valittajat vertaavat toimintaa kilpamoottoriratatoimintaan, jossa esimerkiksi ajetaan vanhoilla jokamiesluokan ajoneuvoilla. Tosiasiassa kysymys on tarkkaan seurata ja valvota ralliautojen testaustoiminnasta. Ralliautojen testaustoiminnassa on tarkoitus säätää autot kisoja varten, jolloin onnettomuustilanteita ei normaalitoiminnassa tapahdu.

Hakija vastaa testiradan ylläpidosta ja turvallisuudesta sekä valvoo kolmansien osapuolten toimintaa alueella. Hakija informoi radan käyttäjiä siitä miten mahdollisissa onnettomuustilanteissa toimitaan, sekä valvoo aluetta vuokraustapahtumien aikana. Radalle menevät ajoneuvot tarkastetaan tiheään. Valittajien käsitys radan käytöstä ja vastuutahosta on kaikilta osin virheellinen. Ympäristölupapäätöksen lupamääräyksen 30. mukaisesti luvan haltijan on nimettävä radan toiminnasta ja valvonnasta vastaava henkilö, joka on selvillä ympäristölupapäätöksestä ja sen määräyksistä. Vastuuhenkilön yhteystiedot ilmoitetaan lupaviranomaiselle.

Hakija on arvioinut ajojen aikaiset onnettomuudet mahdollisiksi, mutta hyvin epätodennäköisiksi toiminta huomioiden. Mahdollisen asfaltoidulla tiealueella tapahtuvan onnettomuuden seurauksena tiealueelle pääsevän öljyn/polttoaineen imeytymistä pohjaveteen ei tapahdu moreenisuojakerroksen vuoksi. Mahdollisissa onnettomuustilanteissa polttoaine- ja öljyvuodon vaikutukset pohjaveteen hallitaan sulkemalla erotuskaivojen venttiili ja keräämällä vuotanut polttoaine tai öljy talteen.

Hakija on sitoutunut toteuttamaan suunnitelmissa esitetyt tekniset ratkaisut ympäristön suojelemiseksi. Ympäristöluvassa ei käsitellä rakentamista yksityiskohtaisesti, vaan rakentamisesta laaditaan erilliset, tarkemmat rakennussuunnitelmat. Rakentamisen aikainen laadunvalvonta toteutetaan ulkopuolisen tahon toimesta, jolla varmistetaan, että rakenteet toteutetaan ympäristöluvan ja rakennussuunnitelmien mukaisesti.

Valituksissa viitatus hallinto-oikeuksien ratkaisut eivät ole verrattavissa hakijan suunnittelemaan testirataan. Päätöksissä tarkoitettujen moottoriradat ovat sellaisia, joissa ajetaan kilpaa. On otettava huomioon, että viitattujen ratkaisujen ratojen taustalla ovat rekisteröidyt yhdistykset ja yksityishenkilöt. Tällainen toiminta perustuu pitkälti vapaaehtoistyöhön eikä ole ammattimaista, minkä lisäksi toiminnan taloudelliset resurssit ovat merkittävästi hakijaa heikommalla. Yhdistystoimintaan perustuva kilpailutoiminta eroaa merkittävästi valituksenalaisen ympäristölupapäätöksen mukaisesta toiminnasta. Kilpailujen yhteydessä vahinko- ja ulosajotilanteet ovat todennäköisempiä.

PAH-yhdisteiden kulkeutuvuus maaperässä on vähäistä. Kemiallisten ominaisuuksiensa vuoksi PAH-yhdisteitä ei todennäköisesti päädy maaperään tai pohjaveteen mitattavissa olevissa pitoisuuksissa. Naftaleeni on PAH-yhdisteistä vesiliukoisin ja herkimmin haihtuva. Siksi aine voi kulkeutua

maaperässä ja päätyä pohjaveteen. Monesti naftaleenia käytetään merkkiaineena PAH-yhdisteiden tarkkailussa ja siksi sen tarkkailua öljynerottimien jälkeisistä näytteenottoaivoista sekä pohjavesiputkista on esitetty ympäristölupahakemuksessa.

Lumi aurataan asfaltoidulle alueelle, jolloin lumen sulaessa sen mahdollisesti sisältämä kiintoaines päätyy hulevesijärjestelmään, josta vedet johdetaan öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen halki kulkevaan ojaan. Näin myös alueen vesitasapainoon vaikutetaan mahdollisimman vähän. Mikäli lunta on niin paljon, ettei se mahdu sulatusalueelle, lumi ajetaan pois alueelta.

Ilmastonmuutos tulee lisäämään sään ääri-ilmiöitä. Hulevesien käsittelyjärjestelmään ohjataan hulevedet 2,9 ha alueelta, josta asfalttipintaa on 1,5 ha ja nurmipintaista sivuojaa 1,4 ha. Alueelta syntyvä laskennallinen mitoitusvirtaama on 240 l/s, jota on käytetty hulevesijärjestelmän mitoittamiseen. Mitoituksessa on otettu huomioon ilmastonmuutoksen vaikutus noin 20 % lisäyksellä vesimäärissä.

Ratarakennuksen varikkoalueella ja paikoitusalueella syntyviä hulevesiä ei ole nähty tarpeelliseksi johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle, koska kaikki vedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuksen kautta. Pohjavesialueen rajalla testiradan läheisyydessä kulkee kirkasvetinen puro, jonka reunoilla on todettu luontoarvoja. Käytännössä vesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle vaatisi puron alittamista, jolloin sen rannoille kohdistuisi rakentamistoimenpiteitä. Toinen vaihtoehto olisi vesien johtaminen noin kilometrin päähän itään Kuukanpääntien itäpuolelle, joka vaatisi pitkän putkilinjan rakentamista. Eri vaihtoehtoja hulevesien johtamiseksi on tutkittu ja vaihtoehtoista on myös keskusteltu viranomaisten (Jyväskylän kaupunki, ELY-keskus) kanssa. Esitetty ratkaisu on todettu toimivimmaksi.

██████████ on antanut vastaselityksen.

Toyota Gazoo Racing World Rally Team Oy on toimittanut lisäselvityksen.

██████████ on toimittanut kaksi lisäselvitystä. Hän on hallinto-oikeuden pyynnöstä perustellut valitusoikeuttaan sillä, että toimintaan sisältyy riskejä, jotka voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen ja vaarantaa hänen oikeutensa puhtaaseen veteen. Lisäksi hän on viitannut perustuslain 20 §:n mukaiseen vastuuseen omasta elinympäristöstään. Valitusoikeus mahdollistaa hänelle oikeuden vaikuttaa lähialueensa ympäristöä ja luontoa koskevaan päätöksentekoon.

Toyota Gazoo Racing World Rally Team Oy on toimittanut lisäselvityksen ja lisävastineen. Yhtiö on vaatinut, että ██████████ valitus tulisi jättää tutkimatta, koska hän ei ole asianosainen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus jättää ██████████ valituksen tutkimatta.

2. Hallinto-oikeus hylkää Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys ry:n ja Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry:n valituksen.

3. Hallinto-oikeus hylkää Toyota Gazoo Racing World Rally Team Oy:n oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Perustelut

1. Valituksen tutkimatta jättäminen

Ympäristönsuojelulain 191 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valitusoikeus on asianosaisella.

Valituksenalaisen päätöksen mukainen toiminta sijoittuu Laukaan kunnassa kiinteistöille HB-Survo 179-401-5-232 ja Survo 179-401-5-233. Valittajan asuinpaikka on asiakirjojen ja karttatarkastelun mukaan [REDACTED] alueella.

Toimintapaikan ja valittajan asuinpaikan välinen etäisyys on noin [REDACTED], mihin sijoittuu [REDACTED].

Hallinto-oikeudelle antamassaan lisäselvityksessä valitusoikeudesta valittaja on esittänyt valitusoikeuden perusteiksi oikeuden puhtaaseen veteen ja vastuun ympäristöstä sekä sen, että suunnitellun moottoriradan aiheuttamat ympäristön muutokset vaarantavat valittajan oman lähialueen terveellisen elinympäristön ja luonnon.

Asianosaisuutta arvioitaessa valituksenalaisella päätöksellä sallitun toiminnan päästöjen tulisi aiheuttaa konkreettisia ja välittömiä vaikutuksia henkilön omistamalla kiinteistöllä tai hänen asuinpaikallaan. Kun otetaan huomioon toiminnan ja sen päästöjen luonne ja laajuus, taajama-alueella sijaitsevan valittajan asuinpaikan suuri etäisyys toimintapaikasta ja valittajan esittämä selvitys omasta asianosaisuudestaan, toiminnan päästöt eivät vaikuta konkreettisesti tai välittömästi valittajan oikeudellisesti suojattuihin etuihin. Asianosaisuuden ei voida tässä tapauksessa katsoa muodostuvan sillä perusteella, että valittajan asuinpaikka sijoittuu toiminnan kanssa samalle pohjavesialueelle, kun asiassa ei ole esitetty, että hän suoraan tai välittömästi käyttäisi pohjavettä omaan tarkoitukseensa. Yksinomaan toiminnan sijoituspaikan tai sen lähiympäristön käyttö virkistysalueena ei muodosta asianosaisuutta. Näin ollen [REDACTED] ei voida pitää ympäristönsuojelulain tarkoittamana valittamaan oikeutettuna asianosaisena ja valitus on jätettävä tutkimatta.

2. Pääasiaratkaisu

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että: 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua; 2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (pohjaveden pilaamiskielto).

Ympäristönsuojelulain 20 §:n 1 momentin 1) kohdan mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että menetellään toiminnan laadun edellyttämällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä otetaan huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriski sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen (varovaisuus- ja huolellisuusperiaate),

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista. ---.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään. Toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen

muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveystahaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta;---

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 53 §:n mukaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan sisältöä arvioitaessa on otettava huomioon: 1) jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentäminen; 2) tuotannossa käytettävien aineiden ja siinä syntyvien jätteiden uudelleen käytön ja hyödyntämisen mahdollisuus; 3) tuotannossa käytettävien aineiden vaarallisuus sekä mahdollisuudet käyttää entistä haitattomampia aineita; 4) päästöjen laatu, määrä ja vaikutus; 5) käytettyjen raaka-aineiden laatu ja kulutus; 6) energian käytön tehokkuus; 7) toiminnan riskien ja onnettomuusvaarojen ennalta ehkäiseminen sekä onnettomuuksien seurausten ehkäiseminen; 8) parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönottoon vaadittava aika ja toiminnan suunnitellun aloittamisajankohdan merkitys sekä päästöjen ehkäisemisen ja rajoittamisen kustannukset ja hyödyt; 9) vaikutukset ympäristöön; 10) teollisessa mittakaavassa käytössä olevat tuotantomenetelmät ja menetelmät päästöjen hallitsemiseksi; 11) tekniikan ja luonnontieteellisen tiedon kehitys; 12)

Euroopan komission ja kansainvälisten toimielinten julkaisemat tiedot parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. ---.

Asiassa saatu selvitys

Toyota Gazoo Racing World Rally Team Oy:n hakemus koskee uutta moottoriurheilurataa toimintaa Jyväskylän kaupungin Jyväskylän kylässä kiinteistöillä HB-Survo 179-401-5-232 ja Survo 179-401-5-233. Alueella ei ole asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleispiirteisempää kaavaa. Alueelle valmisteilla olevassa osayleiskaavassa hankealue on osoitettu merkinnällä EM-1 (moottorirata-alue).

Moottorirataan sisältyvät 800 metriä pitkä asfalttisuora ja 1 200 metriä pitkä sorarata sekä hyppyri ja vesihauta. Lisäksi alueeseen kuuluu varikkoalue, ratarakennus ja pysäköintialue. Alue on aidattu ja valvottu.

Moottorirataa käytetään pääsääntöisesti ralliautojen testaustoimintaan ja sillä ajaa kerrallaan enintään yksi ralliauto tai enintään viisi siviiliautoa. Rataa käytetään arviolta 65–88 päivää vuodessa, joista ralliautolla ajettavia päiviä on 53–58 päivää. Rata-alueella käytetään pääsääntöisesti arkipäivinä klo 7–18. Radalla ei järjestetä kilpailuja. Kaikki alueelle tulevat ajoneuvot ovat hakijan tiedossa.

Suurten nopeuksien testausajot tehdään asfalttiradalla. Sorarataa käytetään ralliauton toimivuuden testaamiseen erilaisella alustalla, soraradalla ei ajeta kisavauhtia. Soraradan käyttö on vähäisempää kuin asfaltoidun testiradan käyttö.

Hakijan vastineen mukaan ratarakennukselle on laadittu ATEX-direktiivin mukainen räjähdysuolosuhteiden asiakirja, jonka mukaisesti ajoneuvot tankataan ja huolletaan ratarakennuksen sisällä huoltotilassa ja myös polttoaineet säilytetään testiratarakennuksen sisäpuolella. Samassa tilassa säilytetään myös muita palavia nesteitä, kuten moottori-, vaihteisto- ja automaattiöljyjä sekä muita nesteitä pienpakkauksissa. Kaikki kemikaalit säilytetään paloturvakaapissa. Ulkona sijaitsevilla testiradoilla ei käytetä tai varastoida kemikaaleja. Autojen huolto tapahtuu testiratarakennuksessa niille varatuissa tiloissa. Alueella ei tehdä varsinaisia huoltoja. Pesupaikan ja huoltotilan jätevedet käsitellään 1-luokan öljynerottimella ennen niiden johtamista viemäriverkkoon.

Huoltorakennuksessa varastoidaan seuraavia kemikaaleja:

Valmiste	Suurin varastointimäärä
Polttoaine P1	50 l
Moottoriöljy (Mobil 1)	10 l

Vaihteistoöljy (Castrol Syntrax)	15 l
Automaattiöljy (Redline ja Mobil ATF)	10 l (yhteensä)
Jäähdytine (Glysenten ja Mobil Antifreeze)	20 l (yhteensä)
Öljy (Shell Thermal)	10 l
Öljy (AeroShell)	5 l
Jarrujen puhdistusaine (Würth Brake cleaner)	20 l
Jarruneste (CCI)	5 l
Lasinpuhdistusaine (Active cleaner)	5 l
Pesuaine (Trans-Clean Ekoclean)	20 l

Moottorirata sijaitsee Lintumäen 1E-luokan pohjavesialueella (0917951). Lintumäen pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 588,56 hehtaaria ja muodostumisalueen pinta-ala on 413,54 hehtaaria. Pohjavesialue sijoittuu lounas-koillisuuntaiselle reunamuodostumalle ja siihen liittyville deltoille sekä reunamuodostuman länsipuolisille luode-kaakkoisuuntaisille syöttöharjuille. Muodostuma on kasautunut kallio-moreenimäkien rinteille ja niiden välisiin laaksoihin, joissa maaperä on lohkarista moreenia ja kallio-moreenimäkien laaksoissa soraa ja hiekkaa. Muodostuman itäosissa maaperä on hienoa hiekkaa ja silttiä. Muodostuman luoteisosassa maaperä on osittain moreenia, keskiosassa maaperä on karkearakeista: kivistä hiekkaa, hiekkaista soraa sekä soraa. Kaakkoisosassa maaperä on hiekkaa, hienoa hiekkaa sekä silttiä. Pohjaveden päävirtausuunta pohjoisosassa on luoteesta kaakkoon ja etelässä lounaasta itään. Lintumäen pohjavesialueen kemiallinen ja määrällinen tila on hyvä, eikä sitä ole luokiteltu riskinalaiseksi. Lintumäen alueella sijaitsee kaksi merkittävää, suoraan pohjavedestä riippuvaista ekosysteemiä.

Lintumäen pohjavesialueella sijaitsee Laukaan kunnan vedenottamo, minkä lisäksi alueella on selvitetty myös muita vedenottamopaikkoja. Hankealueen kaakkoisosassa sijaitsee tutkittu vedenottamopaikka P70. Siitä on saatavissa jatkuvasti 100–200 m³/d, mutta sen vedenlaatu on huono.

Moottorirata pääosin sijoittuu käytöstä poistuneelle Hirsikankaan maa-aineksen ottoalueelle, josta maata on kaivettu pois arviolta 5–10 metriä alueen luontaisesta maanpinnasta. Aluetta on ennallistettu peittämällä paljastettua soraa uudella pintamaalla.

Testirata-alueen asfaltoitavan tai moreenisuojattavan alueen pinta-ala on noin 1,5 hehtaaria, mikä on noin 0,3 prosenttia koko Lintumäen pohjavesialueen pinta-alasta (noin 413 ha). Pohjaveden suojausrakenteina tehdään asfalttiradan molemmin puolin ojiin moreenisuojauskerros mahdollisten öljyvahinkojen hallitsemiseksi. Kyseisen alueen hulevedet keräillään. Reunaojien suojausrakenne toteutetaan laihasta savesta, siltistä tai silttimoreenista rakennettavana moreenisuojauksena, jonka kerrospaksuus on vähintään 0,5 metriä. Radan kerrosrakenteiden ja reunaojan sisäluisikan liitoskohtaan, jossa 0,5 metrin tiivismaakerrospaksuus ei täyty, asennetaan bentoniittimatto. Rakenteen vedenläpäisevyydelle ei ole asetettu vaatimuksia.

Pohjaveden suojausrakenteita ei tehdä soraradalle, mistä muodostuvat hulevedet johdetaan ajoradan molemmin puolin olevia matalia painanteita

pitkin alaviin maastonkohtiin ja annetaan imeytyä maastoon tai johdetaan alueella jo oleviin laskuoihin. Soraradalle rakennettava vesihauta toteutetaan bentoniittimatolla tiivistettynä allasrakenteena ja varustetaan täyttö- ja tyhjennysjärjestelmällä, jossa allas voidaan täyttää vesijohtovedellä ja tarvittaessa tyhjentää hulevesiviemäriin.

Hakemussuunnitelman mukaan alueen maaperä on pääosin soraa ja hiekkaa. Maan ollessa sulana suurin osa muodostuvista hulevesistä imeytyy maaperään. Testirata-alueen keräilyt hulevedet johdetaan testirata-alueen tieojia pitkin 1-luokan hiekan- ja öljynerotuskaivoihin ja sieltä näytteenotokaivon kautta ojaan. Purkuoja laskee ojitetun metsäalueen ja avohakkuun läpi luonnontilaiseen, lähimmillään noin 50 metrin etäisyydellä hankealueen itä- ja eteläpuolitse kulkevaan puroon.

ELY-keskus on hakemuksesta antamassaan lausunnossa muun ohella edellyttänyt hulevesien johtamista pohjavesialueen ulkopuolelle varikkoalueelta ja pysäköintialueelta. Luvan hakija on vastineessaan esittänyt, että vesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle vaatisi puron alittamista, jolloin sen rannoille kohdistuisi rakentamistoimenpiteitä. Toinen vaihtoehto olisi vesien johtaminen noin kilometrin päähän itään Kuukanpääntien itäpuolelle, joka vaatisi pitkän putkilinjan rakentamista.

ELY-keskus on valituksista antamassaan vastineessa muun ohella todennut, että soraradan vähäisemmästä käytöstä huolimatta riski haitallisten aineiden pääsystä maaperään ja edelleen pohjaveteen on yhä olemassa etenkin ulosajo- ja muissa vahinkotilanteissa. Maaperä on nesteitä hyvin läpäisevää soraa ja hiekkaa, mikä muodostaa osaltaan riskin haitallisten aineiden joutumiselle maaperään ja edelleen pohjaveteen.

Hankealueen halki, testirata-alueen länsi- ja eteläpuolitse kulkee pohjois-eteläsuuntainen puro, joka on monin paikoin luonnontilaisen kaltainen ja lajistollisesti ympäröivää aluetta monimuotoisempi. Puroon todennäköisesti purkautuu alueen pohjavettä. Testirata-alue kuuluu puron valuma-alueelle, missä muodostuvat pintavedet purkautuvat Multajoen kautta Leppäveden Ilveslahteen. Hankealueen eteläpuolella noin yhden kilometrin etäisyydellä sijaitsee Majajärvi.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on yhdistysten valituksen seurauksena arvioitava toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta ja toiminnan aiheuttamaa pohjaveden pilaantumiskäsitteitä. Nämä arvioidaan tapauskohtaisesti alueen ja toiminnan ominaispiirteet huomioon ottaen. Valittajien viittaamalla muilla pohjaveden pilaantumiskäsitteillä koskevilla oikeustapauksilla ei siten ole ratkaisevaa merkitystä tässä harkinnassa.

Valituksenalaisella päätöksellä on myönnetty ympäristölupa haetulle moottoriurheilurata-toiminnalle hakemuksessa esitetyn mukaisesti ja lupapäätökseen on liitetty toimintaa rajoittavat lupamääräykset. Toiminnan

laajuutta ja sen vaikutuksia ympäristöön arvioitaessa on siten otettava huomioon, että myös lupahakemuksen sisältö on hakijaa oikeudellisesti sitova.

Toiminnassa muodostuvat hulevedet

Hallinto-oikeus arvioi toiminnan päästöjen muodostuvan pääosin ralliautojen testaustoiminnasta asfalttiradalla. Päästöt muodostuvat vuosittain enintään 88 päivänä radalla liikkuvien ajoneuvojen eli kerrallaan yhden ralliauton tai enintään viiden siviiliajoneuvon pakokaasupäästöistä sekä jarrujen ja renkaiden kulumisesta ja pölyn kulkeutumisesta. Hulevesiviemäroidyltä alueelta muodostuvien hulevesien laadusta ja kokonaismäärästä, käsittelyjärjestelmän tehokkuudesta mitoitustilanteessa sekä ympäristöön kulkeutuvan kuormituksen määrästä esitettyjen tietojen mukaan hulevedet voivat sisältää toiminnan aikana jarruista ja renkaista irtoavia kuparia, nikkeliä, sinkkiä ja kromia sekä tiestä ja autoista irtoavia vähäisiä määriä PAH-yhdisteitä. Hulevesistä osa kulkeutuu maaperään ja pohjaveteen suoraan imeytymällä asfalttipäällysteen ja moreenisuojauksen läpi. Suurin osa hulevesistä kulkeutuu käsittelyjärjestelmän kautta purkuojaan, missä se voi imeytyä maaperään ja pohjaveteen tai kulkeutua alapuoliseen luonnontilaiseen purouomaan.

Ympäristöluvan lupamääräyksen 6 mukaan asfalttirata sekä pysäköinti- ja varikkoalue on päällystettävä vähintään AB-luokan luokan asfaltilla. AB-luokan asfaltti on yleisesti tierakenteiden päällyskerroksissa käytetty päällyste. AB -asfalttiluokka tarkoittaa asfalttibetonia, mihin ei sisälly rakenteen nestetiiveyttä koskevia kriteerejä. Hallinto-oikeus katsoo, että yksinomaan vaatimus radan päällystämistä AB-luokan asfaltilla ilman päällysteen nestetiiveydelle asetettua vaatimusta ei estä veden ja haitta-aineiden imeytymistä ja kulkeutumista radan pinnoitteen läpi maaperään ja edelleen pohjaveteen. Myöskään radan reunaojien moreenisuojaukselle ei ole määritelty veden läpäisevyyttä koskevia vaatimuksia. Tiehallinnon ohjeen mukaisesti suunniteltu suojausrakenne hidastaa onnettomuustilanteissa kemikaalien pääsyä alapuoliseen maaperään, mutta ei täysin estä veden ja haitta-aineiden imeytymistä ojan reunaluiskien kautta maaperään ja edelleen pohjaveteen.

Hallinto-oikeus katsoo, että hulevesien laatu, määrä ja niiden käsittelyn tehokkuus ovat jääneet jossain määrin puutteellisesti selvitettyiksi. Kyseisiä vesiä imeytyy pohjaveteen IE -luokan pohjavesialueella ja osittain niitä kulkeutuu alapuoliseen purouomaan, joka luontoselvityksen perusteella on arvokas luontoympäristö.

Toiminnassa muodostuvia päästöjä vähennetään ja hallitaan rakenteilla ja toimintatavoilla, jotka toiminnan pienimuotoisuus huomioon ottaen täyttävät parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimustason ympäristönsuojelulain 53 §:n mukaisesti arvioituna. Keräiltäessä ja johdettaessa alueella muodostuvat hulevedet hakemuksessa esitetyn suunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti, toiminnasta muodostuvien ympäristölle haitallisten ja vaarallisten aineiden päästöjen määrä jää vähäiseksi, kulkeutuminen pinta- ja pohjavesiin voidaan estää ja näistä johtuvat ympäristön pilaantumisen vaaran riskit ovat

hallittavissa. Toiminnassa tunnistettujen mahdollisten haitta-aineiden päästöjen kulkeutumista pinta- ja pohjavesiin tarkkaillaan lupamääräysten 26–29 mukaisesti. Tarkkailulla voidaan hallita hulevesien johtamisesta aiheutuvien päästöjen määrän ja laadun etukäteisarviointiin liittyviä epävarmuustekijöitä.

Toiminnan luonne ralliautojen testiradana ja esitetyt tiedot ajopäivistä ja ajosuoritteista sekä lupapäätöksessä annetut lupamääräykset ja varovaisuus- ja huolellisuusperiaatekin huomioon ottaen toiminnasta ei voida ennakoita aiheutuvan ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaisen pohjaveden pilaamiskiellon vastaista seurausta tai sellaisia muutoksia hulevesien johtamiseen käytettävän ojan ja alapuolisen puron veden laadussa, jotka voisivat heikentää alapuolisen puron luonnontilaa tai vaarantaa sen luontoarvoja.

Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojelulain mukainen lupaharkinta koskee moottoriradan toimintaa ja sen päästöjä. Lupapäätöksen lupamääräyksen 5 mukaan radan rakentaminen ei saa ulottua pohjaveden pinnan alapuolelle. Lupamääräys 5 perusteluineen koskee radan rakentamista ja mahdollista vesilain mukaisen luvan tarpeellisuutta. Se kuitenkin myös osaltaan ennalta ehkäisee toiminnasta aiheutuvien päästöjen kulkeutumista pohjaveteen sekä pohjaveden pilaantumista ja on siten tullut antaa ympäristönsuojelulain nojalla.

Toiminnan kemikaaliriskit

Kemikaalionnettomuuksien ehkäisemiseksi tehtäviä rakenteellisia toimenpiteitä ovat alueen aitaaminen ja kulunvalvonta, huoltorakennuksen rakenteet kemikaalien maaperään pääsyn estämiseksi onnettomuustilanteissa, huoltorakennuksessa muodostuvien jätevesien viemäröinti, asfalttiradan päällyste, reunaojien moreenisuojaus, vesihaudan rakenteellinen suojaus (bentoniittieriste) ja asfalttirata-alueen hulevesien johtaminen suljettavan hiekan- ja öljynerotuksen kautta. Toiminta alueella on valvottua. Toiminnan onnettomuusriskit on katsottava melko vähäisiksi. Luvan mukaisessa toiminnassa mahdollisen onnettomuustilanteen seurauksena maaperään joutuneen kemikaalipäästön kulkeutuminen pohjaveteen tai pintaveteen on tehokkaasti estettävissä.

Hallinto-oikeus katsoo, että toimintaan liittyvien huoltorakennuksessa varastoitavien ja käytettävien kemikaalien sekä näiden varastoinnissa ja käytössä aiheutuvista mahdollisista kemikaalionnettomuuksista johtuvat pohjavesiriskit jäävät vähäisiksi, kun otetaan huomioon kerralla varastoitavien kemikaalien vähäinen määrä, suunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet onnettomuustilanteisiin varautumiseksi ja rakenteelliset suojaustoimet sekä jätteitä ja vaarallisia jätteitä, kemikaalipäästöjen ennaltaehkäisy, onnettomuustilanteisiin varautumista ja niissä toimimista koskevat lupamääräykset 14–21.

Hallinto-oikeus katsoo myös moottoriradan käyttöön liittyvät kemikaalionnettomuusriskit ja niistä aiheutuvat vaikutukset vähäisiksi, kun

radan suojausrakenteita koskevien lupamääräysten 6–8 sekä kemikaalipäästöjen ennaltaehkäisyä, onnettomuustilanteisiin varautumista ja niissä toimimista koskevien lupamääräysten 20 ja 21 lisäksi otetaan huomioon lupamääräyksen 2 mukainen radan käytön rajoittaminen yhteen ralliautoon tai korkeintaan viiteen siviiliautoon kerrallaan sekä suunnitelmassa esitetyt tiedot autojen sisältämien kemikaalien enimmäismääristä. Ympäristölupa ei mahdollista radan käyttöä kilpailutoimintaan eikä radalla lupapäätöksen mukaan ole mahdollista järjestää suuria ralli- tai muita ajotapahtumia.

Edellä sanotun perusteella toimintaan liittyvien kemikaaliriskien hallinta, onnettomuuksiin varautuminen ja näitä koskevat lupamääräykset ovat riittäviä ja täyttävät ympäristönsuojelulain vaatimukset.

Johtopäätökset

Hallinto-oikeus katsoo, että hakemuksessa esitetyt tiedot ja selvitykset ovat olleet riittäviä luvan myöntämisen edellytysten arvioimiseksi ja lupamääräysten asettamiseksi niin, ettei toiminnasta sijaintipaikka huomioon ottaen aiheudu kiellettyä pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa, luvan myöntämisen esteenä olevaa vesistön pilaantumista tai sen vaaraa, tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista. Jyväskylän rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöstä ei ole syytä kumota tai palauttaa asiaa uudelleen käsiteltäväksi tai lupamääräysten muuttamiseksi Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry:n ja Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys ry:n valituksessa esitetyn perustein.

Valituksenalaiseen päätökseen ei ole sisällynyt oikeutta toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Tämä huomioon ottaen Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry:n ja Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys ry:n vaatimus toimenpidekiellosta on aiheeton eikä hallinto-oikeudessa näin ollen ole voinut tulla harkittavaksi päätöksen täytäntöönpanokieltomääräyksen tarve.

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Saman pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Asian laatu ja luvan hakijan asema huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että hakija joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Näin ollen asiassa ei ole perusteita määrätä valittajia korvaamaan hakijan oikeudenkäyntikuluja.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Jyväskylän kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksestä

Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry:n on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaanista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaanista eli viimeistään **31.10.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Kirsi Stark ja Reko Vuotila sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Martti Häikiö. Asian on esitellyt Martti Häikiö.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu

[REDACTED], oikeudenkäyntimaksu 270 euroa

Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys ry, toiminnanjohtaja [REDACTED], SLL Keski-Suomen piiri ry, oikeudenkäyntimaksu 270 euroa

Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.

Jäljennös maksutta

Toyota Gazoo Racing World Rally Team Oy, asianajajat [REDACTED] ja [REDACTED], asianajotoimisto Magnusson Oy

Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Jyväskylän kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen

Jyväskylän kaupunginhallitus

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Keski-Suomen pelastuslaitos

Laukaan Vesihuolto Oy

Fingrid Oyj

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>